

PÉCS

Politikai és vegyes tartalmu lap.

Az előfizetés ára:

1883. januártól egész évre . 8 frt.
fél évre . 4 frt.
" " negyed évre . 2 frt.

A hirdetések ára:

Négy hasábos petit sor
1-szer 6 kr.
2-szer 5 kr.
3-szor 4 kr.
Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr.
Nyitványban egy sor 10 kr.

Megjelen hetenkint kétszer:
szerdán és szombaton.

Szerkesztés: Mária-utca 1. sz.
Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Egyes szám 10 kr.
Kapható a kiadóhivatalban, Valentin Károly könyvkereskedésében, Traub B. és társánál, Böhm M. könyvkötőnél Király-utca-

Közművelődésünk érdekében.

A nemzetek hajdan nyers erejüket mérték össze, most versenyre kelnek egymással a közművelődés terén, s ha mérkőzésük ma nem is borít lángba-vérbé egész vidékeket, mint hajdan, mégis végzetesebb, mint valaha. A fegyveres erővel legyőzött ország kiheverhette bajait, sőt legyőzöttből győzővé válhatott, de a mely nemzetet egy más nemzet műveltsége egyszer lenyűgözött, az a feltámadás reménye nélkül el van veszve, mert a győző a legyőzöttet felszívja s magába olvasztja.

A közművelődés nagy hatalom. Nagy nemzeteket a z tesz igazán nagygyá és hatalmassá, kis nemzeteket, minő a magyar, a z tesz egyedül életképessé, jövőjét pedig biztosítottá. Szerencsétlen politikai körülmények megakadályozták hazánkat, hogy a közművelődés terén a nyugatibb európai nemzeteknél lépést tarthasson, de mióta e szerencsétlen politikai helyzet jobbra változott, teljes erővel igyekezett boldogabb szomszédait utólélni, ez azonban, bármily jelentékeny haladást tett is eddigelé hazánk, csak részben sikerült.

Összes nemzeti erőnk tervszerű központosításával sikerült ugyan egy nagy,

művelt és magyar fővárost létesíteni, mely, mint az európai műveltségnek nyugat-felé küszöbe, kelet-felé legelőretoltabb őrszeme, elvitázhatlan jelentékenységgel bír, de a vidék közművelődési viszonyai a főváros nagy arányu fejlődése megett, messze elmaradtak.

Tekintsük csupán városunkat, melynek ugy természetadta előnyei, mint földrajzi fekvésénél fogva nagy és szép hivatása lenne: a magyar műveltségnek a déli szlávok felé erős végvára s előharcosa lenni. Pécs e szép hivatását, melyben egész jövőjének záloga fekszik, csak hiányosan képes teljesíteni azért: mert közművelődés tekintetében maga is szegény, mert hiányzanak azon faktorai, melyekkel ugy saját, mint mások kinűvelésére eredményesen léphetne fel. Nincsenek képtáraink, tudományos gyűjteményeink, emlékeink; egyetlen nyilvános könyvtárunk csak történeti becsesl bír, középítményeink a székesegyház kivételével jelentőség nélküliek; színházunk disztelen, tudományos egyleteink nincsenek, az országosok iránt közönyösek vagyunk, de viszont azok se sokat törődnek mi velünk. Az országos dalárszövetség,

történelmi, természettudományi, régészeti, földtani társulatok, jogász egyeslet, írók és művészek köre városunkban sem talál vendégszerető gazdát, de ha országos összejövetelük helyéül Pécsot választanák is, nincs egy megfelelő termünk, hol őket elfogadhatnók.

A hiányoknak s hibáknak egész végzetes sora gátol abban, hogy Pécs nem a külföldhöz viszonyitva ugyan, de legalább hazánkban elfoglalhatná azt a helyet, melyet elfoglalnia kellene.

Ez aztán károsan hat vissza ugy köz, mint magán életünkre. Városunk természet sulya enyésző félben van, és azelőtt jelentékenyebb helyek, N-Kanizsa, Sopron, Székes-Fehérvár már-már kiragadták a Dunántulnak hajdan első városa Pécs kezéből a vezérszerepet, nem erőszak, sem kedvezés által, hanem mert ezek haladtak addig, míg mi elmaradtunk a közművelődés terén, ez pedig önmagától, természet szerűleg emeli, vagy alászállítja a haladók, vagy maradók fajsulvát.

Teendőnk volna tehát városunk közművelődését minden kitéphető módon és eszközökkel emelni.

A „Pécs” tárczája.

A szén körútja a természetben.

Dr. Kosutány Tamás m. óvári gazd. akadémiái tanártól.

Mielőtt ezen érdekes utazás, illetve körút leírásához kezdenék, legelőször is magát az utazót kellene bemutatnom, kinek utazását röviden vázolni akarom. Ez nem kis feladat. Olyan eggyénnel van dolgunk, ki bámulatra méltó módon tudja magát álcázni, hogy csak az avatottabb képes őt rejtekében és maszkiá alatt felfedezni, lévén neki annyi sok mindentéle rejtektája s oly számtalan különböző jelmeze, hogy bárha a természettudósok a lografínáltabban is üldözik utain mikroskoppal, kémlelőszóval, ezernyi kémlelőszóval és legfurfangosabban kigondolt készülékekkel, ennek daczára még korántsem voltak képesek az ő utainak minden zegézt-zugát kifürkészni. Anyira azonban mégis jutottunk, hogy ma már biztosan állíthatjuk, hogy az ismereteinket fedő sűrű fátyol daczára is, a fátyol alatt rejülő alak szilhuettjeit, vagy, hogy hasonlatomhoz hű maradjak, a körút legfőbb állomásait már ismerjük.

De ugyan már ki is hinné el, hogy azon anyag, melyből egy galambtojásnyit sok millióért vásárolnának meg, a gyémánt, ugyanazonos azon anyaggal, melyből őt mázsát Pécsett 2 frt 40 krért házhoz hozdának? Hogy a gyémánt, mely az üveget metszi, a közmondás szerint a legkeményebb test, azonos a grafittal, melyet éppen az ellenkezős tulajdonság tesz alkal-

massá írónok készítésére, mely lágysága miatt még a papiroson is nyomot hagy maga után. Jól jegyezük meg, hogy a gyémánt, grafit és a közönséges szén nem rokonok, nem testvérek, de a szó legszorosabb értelmében egy és ugyanazon anyagnak módosulatai, s vegytani tekintetben közöttük különbséget tenni, egyáltalában lehetetlen. Így tudja ezen anyag alakját változtatni még akkor is, midőn a maga tiszta valóságában, leplezetlenül áll a tudomány ítélőszéke előtt. Hát még mikor más anyagokkal vegyül.

Van mindössze hatvan egynéhány elem, s ő ezek közül majd mindenikhez viseltetik vonzóással, mert a legtöbbel képesek vagyunk kényszeríteni, hogy — hacsak ideig-óráig is — egyesüljön. De ezek között még is egy az ő választotta, mondhatnók szerelme: az élely (oxigenium). Hogy ezzel egyesülhessen, minden más elemet cserben hagy, minden más viszonyt megszakít; s ha egyesültek, csak legnagyobb erőfeszítéssel lehet őket egymástól elválasztani — embernek. Pedig még ezen viszony felismerése is zavarba ejtheti az avatatlant, mert szén és élely rendes körülmények között — mint mikor a szerelmes pár a dureszást adja — rá se hederitenek egymásra. Szén és élely talán évezredekig ellehetének egymás mellett anélkül, hogy egymással vegyülhének s vonzalmukat elárlálnák, de elegendő gyakran egyetlen szikra s egyesülésük oly hevesen következik be, hogy annak tüznél felforr a kazánban levő víz s mint gőzgép ter-

heket vontat, vagy más bámulatra méltó munkát végez.

Gyémánt, grafit és szén, az élely iránti vegyi vonzalomban megegyeznek egymással, egyesülésük terménye: egy rendes viszonyok közt szintelen, savanykás izü, szürösszagu gáz, melyet közönségesen szénsavnak nevezünk, egyesülésüket pedig élelynek mondjuk a közéletben.*)

Ezeket előrebocsátva, fordítsuk figyelmünket az atmoszferai levegőre, mely tudvalevőleg száraz állapotban 79 térfogat lélely (nitrogen), 21 térfogat élely és 0.04 térfogat szénsavból áll, vagyis egy hektoliter (100 liter) levegőben van 79 liter lélely, 21 liter élely és mintegy fél deciliter szénsav. A levegőnek ezen három fő alkotórésze a belélegzésnél nem visz egyenlő fontosságú szerepet. A lélelynek ez alkalommal éppen nem tulajdonítok más fontosságot, mint azt, hogy az élelynek különben igen heves hatását mérsékelve, azt felhigítsa, mint ahogy vízzel szoktuk higitni az erősebb borokat,

*) Hogy a gyémánt is elég, azt a régiék nem tudták. A verani és Targioni voltak 1694-ben az első, kik III. Cosmus toscanai herceg megbízásából kísérletet tettek s arról győződtek meg, hogy a gyémánt egy erős gyújtólencse fókuszában elég. Ezen állítás hiteletlennek látszott sokáig, így állítóg I. Ferenc császár egy ismeretlenlő receptet kapott, melynek szemmelártása mellett, kisebb gyémántokat egy nagygyó lehet összeforrasztani. A receptet hangja anyira meggyőző volt, hogy 6000 frt. értékű gyémántot és rubint 24 óráig az előírás szerint kobhóba tétetett. 24 óra múlva felbontván a kobhó, a gyémántokat tartalmazott szelencze üresnek találtatott. Csak a rubin maradt meg, mert ez nem áll szénből.

Ez azonban a milyen nagy, oly nehéz feladat, mert csakis több nemzedéknek következetes munkája árán érhető el.

Vannak a közművelődésnek eszközei, melyeket nagy áldozatok nélkül meg sem is valósíthatunk, de a mi talán valamenynyit között leghatékonyabb, az szerencsénkre könnyen valósítható, sőt megvannak nálunk annak előfeltételei annyira, hogy némi érdeklődés mellett, csakhamar érezni is fogjuk nagy előnyeit.

Ilyen a népszerű, nyilvános felolvasások tartása.

Ez azon hatalmas eszköz, mely ismereteket terjeszt, az elkülönített erőket összehozza, a közvetlenség melegével hat, a társasélet kötelékeit szorosabbra fűzi, ellentéteket elsimít és minden érdemes iránt meleg érdeklődést költ.

Ilyennek ismerik a nyilvános felolvasásokat a művelt nemzetek s azért azokat már régen meghonosították, s a társasélet állandó és nélkülözhetetlen eszköze gyanánt művelik.

Pécs e hatalmas tényezőt eddig még csak kísérletekből ismeri. A kath. legényegyletet és a kereskedők önképző körét illeti meg ez időszerint az érdem, hogy felolvasásokat némi állandósággal rendeznek.

Elismerés az érdemnek!

De ez ügyet a kísérletezés stadiumából ki kell emelnünk s a nyilvános felolvasásokat állandósítani, rendezni és szervezni kell.

E feladatra pedig a legalkalmasabb egyesület Pécsen a nemzeti kaszinó.

A kaszinó választmánya karolja fel ez ügyet, a maga helyiségeiben rendezzen tagjainak időnkint felolvasó estélyeket, lépjen összeköttetésbe a budapesti írói és művészi körrel, melynek támogatására előre is számíthat. Fővárosi írók időnkinti megjelenése,

s a kaszinó saját tagjainak rendszeres közreműködése lehetővé fogják tenni, hogy nemcsak a kaszinó állandóan foghatja kultíválni a felolvasásokat, hanem képes lesz az egész felolvasási ügyet városunkban vezetni, s felolvasókról a többi városbeli egyet és kör, sőt maga a nép számára is gondoskodni.

Ha pedig egyszer a nyilvános felolvasások Pécsen meghonosodtak, a közművelődés egyéb tényezői lassankint, fokozatosan beszerezhetők s felállíthatók lesznek.

A jegyzői szigorlatra készülőknek figyelme ajánljuk a m. kir. belügyminiszterium f. é. február 27-én 11079. sz. a. kelt következő körrendeletét: A köztisztviselők minősítéséről szóló 1883. I. trvez. 6. §-ának harmadik kikezdése értelmében a községi- és körjegyzői vizsga rendeleti uton főgván újra szabályoztatni, addig is, míg az e részben kibocsátandó miniszteri szabályrendelet a törvényhatóság kezénél leend, előfordult hivatalos kérdések folytán szükségesnek tartom a törvényhatóság figyelmét a következőkre felhívni: Ami a jegyzői vizsga tárgyait, a vizsgálati bizottság szervezetét és a vizsgálatnál követendő eljárást illeti, e részben, miután ezek az új szabályrendeletben lesznek megállapítandók — ennek vételeig az 1872. évi szeptember 25-én 29626. sz. a. kibocsátott régi szabályrendelet és a megyékben törvényesen behozott gyakorlat követendő. Ami pedig a jegyzői állomáshoz megkívántató elméleti és gyakorlati képzettséget, vagyis a jegyzői vizsgához való bocsáthatás azon törvényes kellekeit illeti, melyeket az 1883. évi I. t. e. hivatkozott 6 szakaszának negyedik bekezdése követel, szem előtt tartandó, hogy az ebbeli törvényes intézkedés folyó évi január hó 21-én hatályba lépett és az ahhoz való alkalmazkodásra nézve a törvény az átmeneti intézkedések című részében sem tett módosítást. — A jelzett törvényes kellekek felát, mint feltétlenül érvényes követelmények, minden a f. évi január 21-én tul letendő jegyzői vizsgára való bocsátáskor mérvődök. — miben azon körülmény sem tesz változást, hogy valamely szigorló már azelőtt nyert határ-

időt ilyen vizsgának első, vagy második ízbeni letételére. Ép ugy feltétlenül érvényes és minden ezental előforduló esetben alkalmazandó a hivatkozott törvényszakasz ötödik (utolsó) kikezdése, a más megyében képességi bizonyítványt nyert jegyzőjelelték irányában, — az egyes megyékben netán fennálló szabályrendeletek eltérő határozmányai hatályukat veszítettnek levén tekintendők. — Tisza, s. k.

A botbüntetés az iskolában.

A budapesti közoktatási bizottság ismét felvette az elemi iskolák fegyelmi intézkedései közé a botbüntetést! Ennyit mondani is elég, hogy a humanus ember meghökkenjen. Akkor, midőn a korszellem (megengedem, hogy talán félszegen) oda törekszik, hogy még a gonosztevéket is emberséges bánásmódban részesítse; akkor midőn „állat-védő” egyesületek megalakulását sürgetjük; akkor a nyilvános nevelés eszközeinek a botot fogadni el — valóságos hanyatlás! Nem vagyok én — mint manapság szemrehányásként szokták emlegetni — tulságos a humanitásban; nem tagadom, hogy lehet eset és alkalom, mikor egy helyen applikált nyakleves is lehet a pedagógikus eljárás; sőt megengedem azt is, hogy a nyírfavesszőhöz is kell talán folyamodni a szülőnek; de nyilvános iskolában, nyilvános botozás, meggyőződésem szerint meg nem engedhető sem paedagogiai, sem általános emberi szempontból és pedig annál kevésbé, mert célhoz nem vezethet, sőt demoralizáló hatással kell lennie, mint arra nézve kit így leálzának, mint azokra a gyermekekre nézve, akik tanui, mint azokra nézve, a kik azt nevelő és tanító eszközként alkalmazták. És a főváros a kezdeményező, ez maga is veszedelem. Bizom ugyan a vidéki tanítók józan gondolkodásában, de a példa vonzó és már magának a kimondott szónak is rossz következményei lehetnek! Maga a fővárosi bizottság is úgy látszik a külföld e nemű intézkedései után indult, de már sokban túl ment a külföldi intézkedéseken. Nem akarok összehasonlítást tenni, mely eljajtsátság-e magában véve, hogy ezental e gyermekeket megvizsgálják „botozható-e”

hogy hevítő hatásukat mérsékeljük. Amire ez alka ommal leginkább akarok figyelni, az főleg az élely és a szénsav, illetve a közöttük levő esereviszony. Honnan kerül a szénsav a levegőbe?

Minden mi él — növény, állat, vagy ember, — hogy megélhessen, élelyre szorul; élely nélkül nincs se növényi, se állati élet, az állat megfulad, a magvak nem csirázhatnak s a leghevesebben égő tűz rögtön elalszik. Tudjuk a mindennapi életből, hogy a tüzet ugy lehet legbiztosabban eloltani, ha az égő testtől a levegőt, illetve az élelyt, elzárjuk; míg viszont a kályhában a tűz égését a kályha nyílásnak nagyobb mértékben való eltólasa által éleszthetjük, mert bizonyos határok között, minél több levegőt engedünk bejutni, annál gyorsabban megy vége az elélys, s annál nagyobb lesz a hőfejlődés, mert az elélys, azaz a tüzelő anyag szénekek a levegő élelyével való egyesülése az, a mi a meleget nemzi. Az élely és szén egyesülése ugyanis mindenkor meleget fejleszt, az égés terménye pedig, elegendő élely jelenlétében: szénsav. A levegőben levő szénsavnak egy igen jelentékeny része a tüzelő szerek szénéből származik, a tüzelést pedig szobákban, konyhákban, gyárakban stb. nem nélkülözhetjük.

Mit történik az emberek és állatok által beszívott levegővel? Az emberek és állatok a levegőt tüdejükbe beszívják s kieresztik, azonban nem változatlanul; egyszerű kísérlet meggyőz

arról, hogy a kilélegzett levegő sokkal több — mintegy százszor annyit — szénsavat tartalmaz, mint a belélegzett, friss levegő. Ez különösnek tetszhetik ugyan, mert mi a lélekzetet savanyu izünek szénsav tartalma dacára sem érezzük, de a chemiának sokkal érzékenyebb kémlelőszerei vannak, mint a mi izlésünk, s ezek kétségbevonhatlanul azt mutatják, hogy valóban szénsavat lehelünk ki, s hogy tüdőnkben épügy szénsav fejlődik, mint a gyertya elélysénél.

Az életet az égéssel hasonlítottam össze, mert valójában nem is más. Az ó-kornak alig van találobb hasonlata, mint mikor a halált kialudt mécesel, vagy felfordított szövetekkel jelképezi.

A szén égésénél meleg fejlődik, az állati légszénnek, vagy ami ugyanegy, az állati égésnek következménye az állati meleg, mely a környező hőmérséklettől teljesen független. A lélekzet megszűnésével meghal — meghül a test. Hogy az állati égésnél lángot és tüzet nem látunk, az mit sem változtat azon tényen, hogy itt csakugyan égés megy végebe. Lángot, tüzet más esetben se látunk, midőn olyan test ég el, melynek víztartalma 78% körül van, példák erre az u. n. meleggyvak.

Ha tehát az állati szervezet folytonos égésben van, kérdés: honnan veszi e szervezet a szenet, melyet tüdeje közvetítésével eléget?

A szén testünkben és táplálékunkban rejlik. Nincs szerves test, legyen az növényi,

vagy állati eredetű, hogy szenet (természetesen kötött állapotban és más elemekkel vegyülve) ne tartalmazna. Így a buzaliszt 44%, a hus 21% a zsír 75% szenet tartalmaz. Ezen tápanyagokat gyomrunk és emésztőszerveink feldolgozzák, és a vérbe juttatják, hol aztán a tüdő által az elélyes történik. Ha táplálékot nem veszünk magunkhoz — miután testünk állandó hőjét mindenáron fenn kell tartanunk, — saját testünket fogyasztjuk el, minek az a következség, hogy megsoványodunk, ellenkező esetben, ha többet eszünk, mint elélyünk: meghízunk. Ez azonban az egészségi állapottól is függ. Csikorgó hidegben, amint több szenet elégetünk el kályhánkban, ugyanazon okból többet is eszünk, a nagy hideg miatt növekvő hővesztéséhez képest gyarapodván szén szükségletünk.**)

(Vége következik.)

** A matröz, ki az egyenlítő alatt utazva napjában egypár harapás kétszersülttel beéri, a hideg égő alatt alig képes csillapítani chségét, mert több tüdőre van szüksége, hogy testének állandó melegét (37° C.) fenntarthassa. Az eskimó halzsirt iszik, s képzhetlen falánk, míg a néger egy marok rizsszel, vagy pár gyümölcsrel megelégszik. Helyesen mondja Pettenkofer müncheni tanár, hogy legrosszabb gazdálkodik az, ki a jó meleg téli ruha bevásárlásánál takarékoskodik. A könnyebb ruhán könnyebben áthat a tél hidege, több meleget veszít a test, minek feltétlen következsége, hogy az ilyenek többet kell élelyi szerte kiadni, hogy teste állandó hőjét fenntartsa.

Függetlenségi képviselőjelölt. A siklósi függetlenségi párt, mint értesültünk, az elhunyt Hollósi Károly helyébe Schwarz Gyulát fogja képviselőjelöltül felléptetni.

Az osztrák-magyar bank beküldötte évi jelentését, ebből kiveszszük, hogy a pécsi bankfiókbenyújtási helyének cenzorai Blauhorn Antal, Böhm C. Felix, Eizer János, Hoffmann Károly, Kindl József, Krausz Béni, Krausz Simon, Schapring Mór, Seifricz Antal, Tibiassy József, Ullmann Károly és Weidinger Ferencz; hogy mennyi volt a helyi benyújtásnak forgalma, azt a jelentésből kivenni nem lehetett, mert a kanizsai bankfiók kimutatásában van összefoglalva.

A pécsi ügyvédi kamara által, a „magyar bűnvádi eljárás” felett adandó véleményre kiküldött bizottság működését megkezdte és naponkint, kivéve vasár- és ünnepnapokat, délután 1/2 órákora a kamara helyiségeiben tartja üléseit. Az annak idején hozott közgyűlési határozat értelmében a bizottsági ülésekben minden kamarai tag részt vehet; reméljük, hogy az ügyvédek minél sürűbben fogják ezen szaktanácskozmányokat látogatni.

A pécsi takarékpénztár részvényesei f. hó 11-én tartották rendes közgyűlésüket; elnökké a közgyűlés vezetésére Ádinger János polgármester egyhangulag megválasztott. Az egész közgyűlés lefolyása azt mutatja, hogy az intézet vezetése jó és erős kezében van, a miért is az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentései, a megállapított mérleg egész terjedelmében elfogadták és a felmentvény megadtott. A mult év tiszta jövedelme az összes üzleti költségek és felmerült veszteségek levonása után 60.575 frt 32 kr., mely a mult évi eredményhez viszonyítva 4937 frt 48 kr. nyereménytbbletet tüntet fel; minden egyes részvény után az osztalék 160 frbn állapított meg. — Az értékpapírokban a m. év végével mutatkozott árkülömbözet 5522 frt 75 kr. csökkenést okozott, mely az e czéltől alapított tartalékalapból leirattott, ennek daczára a hozzá csatolt m. é. 11.390 frt. értékelmelkedési összeg, valamint saját kamatai által ezen különleges alap a mult évhez képest 8562 frt 5 krral emelkedett. Az intézet az idén is hű maradt régi jó hírnevéhez s részint jótékonyági, részint közművelődési és hazafias czélokra szép összegeket szavazott meg; így a Rudolffineum javára 200 frt; a kórházi szülőknek 100 frt; nőegyletnek 100 frt; nőegyleti gyermekkertnek 100 frt; szegény iskolás gyermekek ruházatára 200 frt; iskolai ösztöndíjakra 200 frt; házi szegényeknek 100 frt; a „Pécsi Dalárda” és „Zenegyletnek” 100 frt; tüzoltogyletnek 200 frt; mohácsi árvízkaró-sultaknak 50 frt; aradi vértanúk emlékosobrára 25 frt; az iskolai tak. társak kezelésére iránt buzgólkodó néptanítók jutalmazására 25 frt; a csángó-magyaroknak 200 frt; helybeli ipar és keresk. tanoncok oktatására 50 frt; végre az egyleti szolgáknak 200 frt. — A megürült igazgatói tagságra Czirer József, a felügyelő bizottság tagjává pedig az eddigiek újra megválasztattak.

A pécsi kereskedelmi és iparkamara közleménye. A kölni osztrák-magyar consul jelentése folytán közhírré tétték, miszerint Németország az amerikai sertéshus bevitelét megtiltván, a Rajna vidékén és Westpháliában nagy piac nyílik a magyarországi sertések részére; az ottani alsóbb néposztálynak szalonna szükséglete ugyanis igen nagy és az említett tilalom folytán hiány állván be, azt okvetlenül fedezni kell. Az említett tartományok sertésenyésztése kizárólag sovány hus előállítására irányul, minél fogva a magyarországi, jelenleg ép zsirfajú sertések igen keresettek. A beviteli vám darabonkint négy márkára, az összköltségek Kölnig vám és szállítással 16 márkára rughak. Pécsen, 1883. évi márczius hó 15-én. A pécsi keresk. és iparkamara elnöksége.

A pécsi kir. törvényszék, mint felelviteli bíróság f. hó 21-én kezdi meg működését, a kitűzött ügyeket „Törvényszéki csarnok” rovatkban találják az érdeklődők. A felelviteli ügyek előadója Czigliányi Béla törvényszéki bíró s az ítélő tanács elnöke Szikszay János törvényszéki elnök-helyettes. A tárgyalás nem tartható meg — mint a fővárosi sajtó méltán szót emelt mellette — a szóbeliség és közvetlenség kívánalmai szerint, hanem úgy, mint ezelőtt a kir. ítélő táblánál az írományok alapján. De a tárgyalás nyilvános; igen óhajandó, hogy a jogászok, de általában a közönség tanúsítson több érdekeltséget az igazságszolgáltatás menete iránt s látogassa a tárgyalásokat. Az intézmény új, a nyilvánosság a leghivatottabb ellenőre életrevalóságának.

A pécsi polgári lövészegylet ez évbni rendes közgyűlését f. évi márczius hó 18-ik napján délelőtt 10 órakora Rebhan-féle vendéglő emeleti helyiségében tartandja meg, melyre az egylet alapító, pártoló és működő tagjai tisztelettel meghívotnak. Tárgysorozat: 1) A választmány jelentése a lefolyt évbni működéséről. 2) Pénztárnok jelentése. 3) A tisztikar és választmány lemondása és korelnök megválasztása. 4) Az új tisztikar és választmány megválasztása. 5) A tagdíj nagyságának megállapítása. 6) Netáni indítványok. A választmány.

Jubileum. Az első magyar általános biztositó társaság f. évi márczius 13-án ünnepelte fennállásának 25 éves- és különösen Léva y Henrik igazgatói jubileumát; az igazgató ez alkalomból az országos siket-néma intézetnek 10000 frtot (papírjáradékbán) ajándékozott. — Az intézet, mely rohamos felvirágzását leginkább igazgatójának köszönheti, köszönetének igen szép szavakban Somsich Pál elnök adott a közgyűlés alkalmával kifejezést. — Szükségte-len ez intézet érdemét felsorolni, hisz mindenki tudja, hogy az absolutismus sötét korszaka alatt ala ittátván, ez időtől fogva az ország minden jótékonyági, közművelődési és hazafias intézményeire több százezer forintokat adományozott.

Tervrajz. Dr. Szalay Alfréd főgymn. igazgató és Mendlik Agoston esperes-plébános által nemrég élénk mozgalom indított meg belvárosi templomunk kifestése iránt. Városunk e jelesének buzgólkodása már annyira lendített az ügyön, hogy adakozás utján 2000 frtnál többet gyűjtöttek a költségek fedezésére. sőt már egy tervrajz is közszemlére van állítva a főgymn. igazgató urnál, melyet Graits Endre, szép tehetséggű fiatal festőnk, városunk szülötte készített. Az egész conceptiót eredeti felfogás, kiviteli erő és a vallásos ihlettség bája jellemzik. Felhívjuk a t. műértő közönség figyelmét a tervrajzra.

Strike. A Zsolnay-féle gyár munkásai közül többen e hó 12-én beszüntették a munkát. A strike azért folyt, mert a munkások kifogásolják a gyárban kifüggesztett új „munka szabályzatot” s ennek különösen azon pontját, mely azt mondja, hogy a munkások által eltörött, megsértett tárgyak értékét a gyáros által meghatározott összegben kötelesek megtéríteni. Mint a kapitányságnál vallották, nem egyeznek ezen pontba, mert nem látják érdeküket biztosítva. A kapitányság meghagyta a munkabeszüntetőknék, hogy vagy térjenek vissza elhagyott munkáikhoz, vagy, amennyiben idegenek, távozzanak a városból. A munkások tegnap megmondolván a dolgot visszatértek elhagyott munkáikhoz s így a strike négy nap alatt véget ért.

Az 1894-ik évet állapította meg a m. tud. akademia történelmi osztálybizottsága a honfoglalás legvalószínűbb évének. A bizottság ezekből állott: Ipolyi Arnold elnök, Pauler Gyula, Pesty Frigyes, Szilágyi Sándor, Thaly Kálmán akad. rendes tagok és Deák Farkas levelező tag; Salamon Ferencz

betegsége miatt nem jelenhetett meg. A bizottság két óráig tartott vita után egyhangulag jutott megállapodásra, hogy úgy, mint történelmileg is valószínűt és megállhatót, s oportune legalkalmasabbat, az 1894. évet fogja ajánlani az ezredéves emlékünnap megülésére. A bizottság e véleménye az osztály elé fog terjesztetni.

Meteor. Ritka szép természeti tüemény volt Pécsen látható e hó 13-án esti fényvölöz órákor. Egy másodrendű csillag nagyságában tíndöklő meteor, az északi sarkesiklagnál valamivel keletre, megindult s szép ívet kepezve folyton növekedő fényvel és nagysággal előbb a kis gönczöl szeker kerekei közt elhaladva, Cepheust balra hagyva, a Sárkány csillag képzetén vágott keresztül, míg végre a Vega és Hattyu közötti irányban minden zaj nélkül, de a holdfény daczára az egész északi eget bevilágító vilámlással szétrobbant.

Táncvizsgalom. Már egyik mult számunkban említettük, hogy tizenkét tánczedvelő fiatal ember jótékonyezhú táncvizsgalmat rendez. E hírnk most oda módosul, hogy említett tánczestély husvéthétfőjén fog a „Hattyuban” a kereskedelmi ifjak egyletének könyvtára javára megtartatni.

Betörés. Bors Mátyás főutczai pékmester házában levő fűszeresholtba tegnap éjjel betörték. Az ismeretlen tettek a szobán keresztül hatoltak az üzletbe, honnét több apróságot s állítólag mintegy 50 frt készpénzt vittek el.

A dárdai járásból. A dárdai járás közbiztonsági állapotairól nem valami kedvező képet rajzol a „Függetlenség”. „Kevés a pandur, nagy a vidék, s a mi pandur van is, annak sok község színet se látja, míg árverésre, vagy föglalásra oda nem rendelik. Mert hát úgy van az, hogy nálunk nem a közbiztonságról tartják a kevés pandurt, hanem inkább arra, hogy ott legyen, mikor törvényesen kell valakit kiforgatni vagyónából. Ha marad is egyiköknek másikuknak ideje, azt ott kell töltönie a szolgabírói irodában. Az alatt pedig a tolvajok és rablók szabadon üzhetik mestersegüket. A lakosok ilyen körülmények között annyira elvesztik a rendben való bizalmukat, hogy minden éjjel várják, nem fognak-e reggel üres baromfi-ölatok és istállókat találni. De szóljanak a tények. Keresztes János bellyei szabó kocsián e hó 7-én, midőn a baáni vásárra ment, ismeretlen tolvajok, a kast és takaró ponyvát, melyben az áru takarva volt kivágták, s mintegy 80—90 frt. árut elloptak. Ugyanakkor egy északi mézeskalásos kocsijáról a ládát mindenestől leemeltek s azt a közeli erdőben feltörvén, a viaszgyertyákat elszállították s az egész tartalomból csak a gyermekeknek való csekély értékű mézesbabákat hagyták emlékül. De most jön a java. Weisz Izidor keskendi házáló e hó 8-án este Kopácsról Bellelyé felé jöven, az ut mellett elterülő nádasból egy ember ugrott eléje, követelvén a pénzt. Weisz vonakodott követelésének eleget tenni, mire az dulakodni kezdett vele és csakhamar a földre típorta. A házáló még ekkor sem engedte pénzt az utonállónak, mire az léését elővevén a zsidó torkának szegzte. Szegény Weisz talán most Abraham kebelében nyögne panaszait, ha Mitro juhász gyorsan oda nem szamaragol a segélykiáltásokra s kinos helyzetéből ki nem szabadítja. A zsidó különben a rablóra egy kopácsi legény személyében ráismert, de úgy mond: „Minek adjam fel, hiszen nincs tanom a ki látta volna, meg aztán az illető szegény is s még csak az kéne, hogy én fizessem a fogsági költséget, inkább vessen a lelken!” Ilyen a biztosság nálunk.” Eddig a „Függetlenség.” Mi pedig kérdjük, nem akadna-e valaki, ki a nevezetesebb helyi eseményekről a megye központjában levő lapokat értesítené? Kissé különösnek találjuk, hogy a tudósítások másodkézből, a fővárosi lapokból kerülnek hozzánk.

Ki nevezi ki a bírakat? Egy jogtudományi vizsgálaton következő kérdés- és feleletváltás ment végbe a tanár és a vizsgázó közt: „Mondja meg nekem uraságod, ki nevezi ki Magyarországon a bírakat?“ „A miniszter.“ „Melyik?“ „Az igazságügy-miniszter.“ „Nem az, feljebb.“ „A miniszterelnök.“ „Nem, feljebb.“ „A miniszter tanács.“ „Feljebb.“ A kandidatus egyszerre magához tér desperatiójából s ragyogó képpel feleli: „A pápa.“

A töltött fegyvert a legnagyobb óvatossággal őrizzük. A napokban Siklonsz egy virgoncz 6 éves fiu estefelé a szomszédába menvén, véletlenül annak nyitott istállójába tévedt, a hol töltött puská lögött a falon. Hihetetlen kíváncsiságból levette és játszott vele, miközben az elsült és oly szerencsétlenül találta álla alatt, hogy rögtön meghalt. A lövére elősiető háziasszony vérehen találta a puskával hanyattfekvő szerencsétlen fiut.

Öngyilkosság. Mint D. Miholjáczeról értesítenek, az ottani postánál működő Rapkai postakezelő vasárnap agyonlötötte magát. Az öngyilkosság oka, mint mondják, szerencsétlen szerelem. Rapkai tizennygy éve szolgált a postánál.

Ország-világ.

A londoni conferentia végre valahára működését befejezte és a dunai hajózást szabályozta; a jegyzőkönyv szerint, a dunai bizottság meghatalmazása 21 évre meghosszabbítottatott és jurisdicchioja Galacztól Brailaig kiterjesztetett; Brailától a vaskapuig a Duna a vegyes bizottságnak van alárendelve, mely Ausztria-Magyarország, Rumania, Szerbia, Bulgária és a fenti dunai bizottságnak egy tagjából áll.

Franciaországban a socialisticus és anarchisticus elemek egy kis forradalmat szándékoznak előidézni és ebben a monarchisták által is támogatottak; de a kormány erélyes fellépése a forrongást még csirájában elfojtotta; számtalan elfogatás történt; Louise Michel a hírhedt communista nő is becsukattott.

Az olasz képviselőházban a kormány külügyi politikája van heves megtámadásoknak kitéve, különösen azért, mert az egyptomi expedicióhoz részvételét megtagadta, a mi által elmulasztotta Olaszország presztígióját az európai concertben emelni. Mancini azonban beigazolta, hogy a kormánynak ezen be nem avatkozása igen helyes volt.

Ugylátszik, hogy **Kelet-Indiában** a ben-szülöttek mozogni kezdenek az angol kormány ellen, mert Kalkuttából az az értesítés érkezett, hogy Keyes tábornok hat európaival együtt, állítólag megmérgeztetett.

Ausztriában a kormány mindazon egyetemi egyesületeket, melyek a Wagner Kommercen „nagy német tüntetést“ rendeztek, feloszlatta, sőt az államiügyesség a hírhedt Schönerer reichsrathi képviselő immunitásának felfüggesztését kérte, mert ellene izgatás és felségárulás miatt a vádat akarja megindítani; a bécsi reichsrath Schönerer mandatumának felfüggesztését elhatározta.

Oroszországban egymást érik az öngyilkosságok a magas hivatalnokai körökben; nem régiben Makov á lamitkár és ex-miniszter lötte magát agyon, most megint Perfiliev titkos tanácsos és főpostaigazgató szintén öngyilkossági kísérletet tett; törrel szurt mellébe. Öngyilkosságának oka, hogy a császár 45000 rubel hiány miatt törvénytelenül elállítottatni rendelte.

Színház és művészet.

A legutóbbi színházi újdonságokat városi bódéba való csepürágás képezte. Miss Lazzó társulata vendégszerepelt péntektől kezdve keddig, a közönség lehető legnagyobb közönye mellett.

Az első előadás alkalmával hogy mit

produkált, szükségtelen elmondani, arról az igazgató által kibocsátott hirdetemény tesz tanuságot, mely így hangzik:

„Midőn Miss Lazzót a színpadi fellépésekre elfogadtam, az általa híresztelt új (?) műsorral tettem azért, mert hittem, hogy a tavalyi fellépéseiből képest, oly érdekesítő új műsora lesz, melylyel a t. c. közönségnek — a tavalyihoz — épest — több napon át kellemes szórakozást nyújtok. A tegnapi fellépésem azonban meggyőzött arról, hogy játszott legyem — színpadon — bármeily világvárosban, Magyarországon pedig a poszonyi srt. színpadokon, de előttnk bemutatott műsora nem a pícsi színpadon és nem a mi közönségünk elé való. — En azt hittem és velem a mélyen tisztelt közönség is, hogy programjának feny-pontja azon jelenet lesz, melyet a képek kifüggesztésével ígért, és talán csak az ut fardalmi miatt, az első nap maradt el: de midőn kérdéseim kinyilatkoz-tatta, hogy repülő gépet nem is hozta magával, én félrevezettnek érzem magamat és nem engedhetem a Miss ezen eljárása által a t. közönséget félrevezettetni, mely engem két éven át pártolásában részesíteni kegyes volt. Miss Lazzót a tegnapi programmal fel nem lép-tethetem.“

Bogyó ur ez esetben teljesen correcte cselekedett, azonban a Miss szent ígérte-t tett neki, hogy programján változtatni fog, tehát végre is, ismét megengedte, hogy fellépjen.

De a közönség üresen hagyta a házat folyton, mert a szemérmetlenül levetközött állapotú Misset restelte megnézni férfi, nő, egyaránt. — A kik nem látták, nem sokat vesztektek vele.

A Miss productioival első nap két kis vigjáték: „A gomb“ és „Adám Éva“ ment. — Szombaton a „Millimári“ ad-atott, vasárnap pedig a „Csikós“ került színre. Ez utóbbiban Sándor E. a vén csikós szerepében, továbbá Kiss Ferenc érdemelnek elismerést. Tulzott bár, de jóízű komikumot mutattak be a részeg asszonyok szerepeiben: Bokor ú, Sebők né és Daróczi né.

Hétfőn Miss Lazzó utolsó fellépéte alkalmával két újdonság — midkettő hely-beli szerzőknek terméke — került színre. Az első Réthy László színházi titkár 2 felvonásos népszínműve „A férjvadászók“ volt. Az apa elveszi a leányt, a fiu pedig az anyát, ez a darab meséje, melyet a végén általános házassulás (számszerint 6) fejez be. Amint láthatni, a mese nagyon valószínűtlen, ehhez járul még a felületes kidolgozás, melynek folytán a jellemek ahelyett, hogy kidomborodnának, — elvesz-nek, ami nem is csodálható akkor, midőn egy rövidke kis darabban annyi a sze-mélyzet. A szereposztás nem felelt meg a darab szellemének, s hogy az előadás azért sikerült kevésbé, azt hisszük, nagyrészt ez az oka. Különbén Réthy urban felszillámlik a tehetség, csak iskola, szorgos tanulmányra van szüksége, hogy jobbat is produkáljon s ha hibáit elősoroljuk tesszük ezt jóka-ratból, hogy ezeket belátva, máskor kerül-hesse. Réthy urat a közönség kihívásán is részesítette. — Nagyobb hatást keltett a második darab „A mese“ című egyfel-vonásos vigjáték, melyet Jovanovich Pál irt, már azért is, mert ellentétben az elsővel szorgos kidolgozásban s minden tekintetben kifogástalan irodalmi nyelvezetben állítottatott élénk. Bár e darabnak is vannak apró hibái u. m. a csekély bo-nyodalom, de ezeket feledtetik a minden lépten-nyomon előtűnő költészet s nemes nyelvezet. Az alakok szorgalmas kidomborítása, a darab pointejának élére állítása, mind megannyi előny, melyhez járul az is, hogy szerző egyenlő hatással tudta ecse-telni a rövid terjedelmű darabban a helyzet komolyságát a vigjátéki elemmel. Az ugyan hibája a vigjátéknak, hogy bár szépen, de majdnem tragikusán indul, de ezen hiba is elenyésszik az idyllikus folytatásban. Fény-pontja a vigjátéknak a mese, melyet Gaál Hermin szépen mondott el s melyért való-ban megérdemlett tapsokban részesült. A szereplők Gaál H. Arányi, Sándor, Veress mindnyájan pompás alakításokat mutattak be s mint látszott szívóbb csüg-gtek a vigjáték sikerének előmozdításán. Különbén Arányi érdemel dicseretet, ki Péter vén huszárt, a báró kedvence szol-

gáját remek komikummal alakította. „A mese“ elérte a kívánt sikert s szerzőjének ez első kísérlete szép jövőt jósol. A közönség meglegedetten tapsolt neki s a lámpák elé hívta.

Szerdán Almásy Tihamér „Tót leány“ című népszínműve került színre. A népszínmű egészen az új mintákra készült, telve pezsgő komikummal s ügyes bonyodalommal. Az előadás igen élvezhető volt, a szereplők kedvvel játszottak s ami ritkaság, szerepeiket is tudták. Bokor J. Arányi, Sándor, Kiss F., Veress kitűnően alakítottak, a nők közül pedig Gaál Hermin és Váray Mariska tüntek ki. Oriási derültséget keltett a tót tánc, melyet Arányi és Váray Mariska lejtettek.

Beküldetett. A „Pester medic. Presse“ írja: A legközségesebb köhögés veszedelmessé válhatik, tehát tanácsos a legkisebb s legjelentéktelenebb hurutnál egy kellemes szert használni, mely az emésztést nem akadályozza, az Egger-féle pastillák és ezera kítőnőknek bizonyultak, a mennyiben a köhögési inger eltávolítták, előidézik a nyálka vetést és nem idéznek gyomorsarat. Egy eredeti doboz 25 kr., 50 kr.

Gyomorbaaj ellen Egger fia gyógyszerkurgyárosnak sikerült kellemes ízű pastillákat készíteni, melyek emésztés hiány, görvény, halványosság, ismétlődő főfájás, vese köbetegségek ellen igen meglepő jó hatással bírnak. Egy eredeti doboz utasítással együtt 30 kr. városunkban raktáron következő gyógyszerész uraknál: Kunz Nándor, Kovács M. Sipőcz és Irgalmas szerzeti gyogytárban.

Levelezés.

Szentlőrincz, 1883. márczius 14.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Mintha nem is léteznénk, felőlünk tudomást se vesznek; pedig társas életünk eddigi tespedéséből kiemelkedvén, most már igen örvedetes lendületet nyert.

Mult év utólján, a sokak által már régen óhajtott „társaskör“, Trixler Károly szolgabírárnaknál fáradszatlan tevékenysége folytán létre jött, s tagjainul nemcsak a helybeli, hanem környékünkbeli értelmesség is ajánlkozván, — az annyira óhajtott vágy valahára teljesedésbe ment, — az eszme felkarolása által a kör fennállása és virágzása lehetővé van téve.

A társaskör, az egymással érintkezéseken kívül, a magyar irodalom pártolását tüzte ki s elhatározta, hogy bevételeit ezen magasztos cél megvalósítására fordítandja.

A lapirodalom pártolásán felül, egy könyvtárnak felállítása is tervbe vétettet; ennek javára a társaskör ez év január utólján táncestélyt is rendezvén, — a felül fizetett összegek, meglehetősen hasznos eredményeztek: mihez Nagyságos Nádasny Kálmán ur, — ki jótékonycélú adokozásoknál mindig első szokott lenni, — igen szép összeggel járult.

A táncestélyen befolyt jövedelemhez, a helyiségbér és lapokra előirányzott összeg után fenmaradt tagsági díjakból bevételt hozzávéve, a társaskör-választmányá Ráth Mór budapesti könyvársnál, Jókay Mór és Jozsika Miklósnak összes műveit megrendelvén, ezzel a szentlőrinczi társaskör könyvtárának alapját letette, — s ha szerény bevételeinek egyrészt évenként annak gyarapítására fordítanja, az utókor hálás elismeréssel lesz fáradozásai iránt, s a magyar irodalom fenntartása és ápolásához is, habár csekély mérvben hozzá járult.

Ha tehát hazánkban több ily kisebb társaskörrel maguk elé azon magasztos cél elérhetését tűznek ki feladatul, mint a mit társaskörünk kitűzött, a magyar irodalom virágzóvá lenne s rövid idő alatt kiszorulna a külföldi irodalom erkölcsrontó terméke.

Ezeket csak azért óhajtottam tudatni, hogy mult évben felőlünk egy lapnak világgá bocsátott abbeli állítását, hogy nálunk társas élet egyáltalán nem is létezik, megczáfoljam.

Társaséleti viszonyainkról jövőben is fogom tek. szerkesztő urat értesíteni, ha be-
ses lapjában tudósításaimnak tért engedni
sziveskedik.

Szentlőrinci.

Törvényszéki csarnok.

Felebbviteli ügyek tárgyalása.
Márczius 21-én.

Előadó Cziglányi Béla kir. tszéki bíró.

1941. szám. Babai György Király Já-
nos ellen, könnyű testi sértés.

1942. sz. Roth Mihály Prizeczki József
ellen, könnyű testi sértés.

1943. sz. Gyódi Katalin Bálint Antalné
ellen, becsületsértés.

1944. sz. Ribás János Weisz Samu el-
len becsületsértés.

1981. sz. Gábor József Sarbak Anna
ellen, becsületsértés.

1985. sz. Dittrich Teréz Ortl György
és társa ellen, becsületsértés.

Irodalom.

„Koszoru“ (a Petőfi-társaság heti köz-
lönye) 10. számának tartalma: Az „Extraneus“
(elbeszélés). Irta Tóth Sándor. „Könyvem-
mel“ írta Kiss József: „Őszi verőfény“;
írta Margitay Dezső: „Lenau Miklós sze-
relme.“ Vegyesek. — Előfizetési ára negyed-
évre 2 frt. Előfizetheti Aigner Lajosnál
Budapesten.

Táborszky és Parsch budapesti zenemű-
kereskedésében megjelent „Auf Stritt und
Tritt“ Polka française, zongorára szerző ifj.
Fahrbach Fülöp. ára 75 kr.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru és érték-tőzsdén.

Budapest, 1883. Márczius 16-án.

	Pénzbeli árf.
1 Magyar aranyjárdék 6% ₀	120 20
2 Magyar aranyjárdék 4% ₀	88 75
3 Magyar papírajárdék 5% ₀	87 —
4 Magyar vasuti kölcsön	136 —
5 Magyar földtehermentesítési kötvény	98 80
6 Temes-bánati „ „ „ „	98 —
7 Erdélyi „ „ „ „	98 25
8 Magyar szőlődezsma váltásági „ „	97 50
9 Magy. nyeresemény sorsjegykölcsön	116 —
10 Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	110 —
11 Osztrák járdék papírban	78 25
12 „ „ ezüstben	78 60
13 „ „ aranyban	97 75
14 Osztrák-magyar bankrészevény	832 —
15 Magyar hitelbank részvény	312 50
16 Osztrák hitelintézet „ „	312 —
17 Cs. és kir. arany	5 63
18 20 frankos arany (Napoleond'or)	9 48
19 Német birodalmi márka	58 50

Közlekedés.

A vasut menetrendje.

Indulás:	Érkezés:
Pécsről Budapestre	Budapestről Pécsre
11 ó. 28 p. délelőtt	5 óra 35 percz este
Pécsről Barcsra	Barcsról Pécsre
6 óra 40 percz reggel	10 óra 58 percz délelőtt
5 óra 50 percz este.	10 óra 7 percz este.
Pécsről Mohácsra	Mohácsról Pécsre
6 ó. 22 p. r., 11. 15 p. d. e.	6 ó. 20 p. reg., 5 ó. 36 p. d. u.
10 óra 34 percz este.	8 óra 47 percz este.

A személyszállító hajók a Dunán követke-
zőleg közlekednek:

Budapestről Zimony-Gyurgye-
vóra kedden, csütörtökön és szombaton 11
órákor éjjel. Mohácsra naponta 12
órákor délelben.

Mohácsról Zimony-Gyurgyevóra
szerdán, pénteken és vasárnapon 8.15-kor
reggel.

Mohácsról Budapestre ked-
den, csütörtökön és vasárnapon 2¹/₂ óra-
kor reggel. Továbbá naponta 11 órákor
delelött.

Laptulajdonos: Fekete Mihály.
Felelős szerkesztő: Bodó István.

Nyilt-tér. *)

„Fokról-fokra“ czim alatt — a „Pécsi
Figyelő“ mult számában közzétett cikkre
— válasz.

Nagyon óhajtanánk tudni, hogy ki lehet
azon szemtelen egyén, ki egészen alaptalanul
mer oly hirt terjeszteni, hogy — „nélkü-
lözéssel kell küzdenünk.“ —

Hála Istennek meg van mindenünk.
anélkül, hogy valakire rászorulnánk! és,
hogy valaha valakinek csak egy óráig is
adósa maradjunk.

Az illetőt nem más, mint boszu indi-
totta ily kohlomány közlésére.

Hogy miért történt a Balokányi-féle
eset? — ahhoz senkinek semmi köze! de
ha épen nagyon bántja az illetőt a kívánc-
siság, ám hát tudja meg, hogy a ház-
felek el nem kerülhetik némelykor az össze-
zörrenést, — s az említett esetben azt el-
szántság követte.

Ném nevében is:
Steffanits Kálmán.

Réti széna eladó Madarász és Szontaghnál

*) E rovatban foglaltakért felelősséget nem val-
lal a szerkesztőség.

E rovatban minden szó beiktatása 1 krba
kerül, hirdetések után, melyek a hirdető-
félnek külön lakozmával is el vannak látva,
még 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a ki-
adóhivatal. Levélbeli tudakozásokra is
pontosan válaszolunk, ha a válasza szük-
seges póstabélyeg beküldetik.

Egy kis öleb, neve Coco, fekete selyemszőrű, nyaka, melle fehér, elvezett. — Atadó a Ramazetter nyomdában jutalmat kap. 141	Egy üveges hintó (Kölber-féle gyártmány) jó karban, leereszt- hető ernyővel, jutányos áron eladó. 142	Somogy megyében Darány vas- uti állomáshoz egy órányira, 282 holdas birtok eladó, öt évi rész- letekben is fizethető. Bővebbet a kiadóhivatalnál. 159	Szántóföld 8 hold egy tagban a pécsi határban, a szigeti or- szágot alatt, a baresi vasut men- tén, eladó. 161
Egy hold kitünő szántóföld a pécsi határban, málomi ut mellett, eladó. 135	Siklósi határban egy hold szán- tóföld (első osztályú) kedvező tel- tetelek mellett eladó. 162	April 1-re bérbeadandó lakás Hunyady-utca, reáliskola átelle- nében. 154	Szép fekvésű szőlő helyes kis présházal, közelében kuttal, a csurgói hegyen, igen kedvező tel- tetelek mellett eladó. 160

Hirdetmény.

A „Pécsi kölcsönös segélyző-egylet“ évi

RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

f. évi márczius 18-án délelőtti 10 órákor szab. kir. Pécs város közgyü-
lési magy. termében fogja megtartani.

Miről a t. cz. egyleti-tagok azon felkéréssel értesítettek: miszerint szavazó-iveiket a tagoknak megjáró többi nyomtat-
ványokkal együtt az alapszabályok és fennálló közgyűlési határozat szerint a közgyűlés napjáig az egylet helyiségeiből átvenni,
illetőleg elvitetni sziveskedjenek.

Kelt Pécsen, a kölcsönös segélyző-egyletnek 1883. évi február 19-én tartott felügyelő-bizottsági üléséből.

Zsolnay Vilmos,
elnök.

Tekintettel a helybeli takaréktárok kamatláb leszállítására, legajánlatosabb
tőkeelhelyezés!

Magyar földhitel-intézet

Magyar jelzálog-bank

Pesti magyar kereskedelmi bank

záloglevelei.

Ezen záloglevelek árfolyam szerint:

5 — 5 $\frac{1}{4}$ $\frac{0}{0}$ -ot

jövedelmeznek, azonkívül még azon előnnyel is bírnak, hogy kisorsolásuk esetében árfolyamuk mellett, még nyereményt is hoznak. — Ezen intézetek részére kiadott törvények értelmében a szelvények és kisorsolt záloglevelek minden levonás nélkül kifizetnek.

E záloglevelek kaphatók

SCHAPRINGER J.

váltóüzletében Pécsen.

Végkiárulás!

A fennállott Cserta Ignác-féle boltban
Király-utca 5. sz.

fűszer-, gyarmat-, anyag- és
festék-árak

továbbá mindennemű

email vas- és pléh-edények

ugy mindenféle kerti-magok

leszállított áron

elárúsíttatnak.

172

Tíz éves valódi francia cognac
3.50, 1.80.

Cuba rum palackja 1.80, 90, 45. kr.
Legfinomabb jamaika rum

1.60, 80., 40., kr.

Angol rum literes üvegben 1 frt.

Legfinomabb theák, császár keverék,
mandarin, pecco, chouchon kilója

4—12 frt.

Kiváló finomságú thea sütemények
kilója 2 frt 40

Valódi francia pezsgők: Delbeck, Röderer, Cli-
quot, Juibert ezégtől.

Magyar pezsgők „Kincsem“ frt. 2.25.

frt. 1.50.

frt. 1.20.

Bécsi asztali és pecsenye borok
zsenedictiner 5, 3, és 1 frt 50 kros üvegekben.
Finom liqueurök nagy választékban, ugyszinte
magyar, angol és francia mustárok, valamint
Pavars gomba, champton, macidouen és sardi-
nák különféle nagyságban és minőségben kap-
hatók

EIZER JÁNOS kereskedésében.

Pécsen Széchenyi-tér Oertzen-ház.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan
teljesíttetnek. 34

Hirdetmény.

A pécsi egyesült külvárosi takarékpénztár
a nála f. évi márczius hó 31-ik napjáig el-
helyezendő betétek után **ezentulis 5 százalé-**
kot fizet; — a f. évi április hó 1-ső napjá-
tól kezdve elhelyezendő betétek után pedig
4 $\frac{1}{2}$ % kamat élvezetet nyújt a betevőknek.
és mindkét esetben a kamat, jövedelmi adót
maga fizeti.

Pécs, márczius 12-én 1883.

168

Az igazgatóság.

Átvételijegyek

vörös-kereszt sorsjegyekre.

Első huzás 1883. márcz. 1-én.

Főnyeremény 120,000 forint.

78

Részletfizetésre és pedig:

két darab 16 hó á 1 frt.

négy " " " á 2 frt.

hat " " " á 3 frt.

tíz " " " á 5 frt.

Előlegek mindennemű laplapapírok, sorsjegyek és részvé-
nyekre nap árfolyam mellett.

Schreiber G. E. Bank- és váltóüzlete,
Budapest. IV. Kristóffér 6.

Árverési hirdetés.

Pécsi kir. e. f. tszék mint esődbírószág részéről f. é. 1416/p.
sz. alatti végzésével J i r o n s e k J ó z s e f esődtömegéhez tar-
tozó ingók u. m.: **fegyverek, töltések és vadásztaskák** eladására
felhatalmazást nyertem, ugyanazért az árverés folyó évi **márczius**
hó 20. esetleg pedig következő napjain mindenkor d. e. 9 órakor
közadós — Irgalmas-utcai Karlbauer ház irgalmasok templomá-
nak átellenében levő — bolt helyiségében meg fog tartatni.

Miről a venni szándékozók értesíttetnek.

Kelt Pécsen, 1883. évi márcz. hó 10.

Szieberth Nándor,
esődtömeggondnok.

170

Kitüntetett Bécs, Triest 1882, Kecskemét, Fehérvár, Wels.

Egger-féle dijjaltalmazott különlegességek.

Az Egger-féle mellpastilla, általánosan ismert és kitüntetett szer **köhögés, rekedtség és elnyálkásodás** ellen, elanynyira, hogy számos bel- és külföldi szaktudós e némben a legjobbakkal ismerték el. A 25 és 50 kraj czáros eredeti dobozok Magyarországon minden nagyobb gyógyszerárteremben kaphatók.

Gyomor baj ellen Egger-féle Sodapastillák mindenféle **gyomorbajok, emésztéshány, gyomorphév, beltunyás, görvély, halványosság, ismétlődő főfájás** ellen. Ezen pastillák, melyek egy ezen célra készült és szabadalmazott gépen készülnek, könnyen olvadnak, kellemes ízűek és elősegítik a könnyű lélegzést. — Egy eredeti doboz utasítással 30 kraj.

Egger zuzmohnövény czukorkái (lichenis carraghen) a legfinomabb anyagból készült, hatásuk nedvesítő köhögési inger csillapító szer. Igen kellemes gyümölcsízűek, különösen óvják a légzési szerveket a száradástól. Szónokok, bírók, szíeszek, tanítók, különösen mindazok, k k hivataluknál fogva sokat beszélnek, el ne mulasszák ezen kitűnő czukrokat használni. Dacára jóságuk könnyen beszerezhető, 1 doboz 15 kraj.

Egger val. mandula formájú maláta bonbon Csomagolva, valódi amerikai hártáypapíracsokkban. Bistos óvszer köhögés, rekedtség és gége kiszáritás ellen. Igen tiszta maláta-kivonatokból és czukorból vannak készírtve és nem képeznek semmiféle gyomorsavat. Egy eredeti doboz 10 kraj.

Ezen különlegességek városunkban eredeti árban kaphatók: K u n z Ferd. gyógyszerész úrnál, K o v á c s M. gyógyszerész úrnál, S i p ö c z István gyógyszerész úrnál és az Irgalmasrend gyógyszerárterében. 86

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Fodor Pál végrehajthatónak Bosnyák Czvetkó végrehajtást szenvedett elleni 122 frt 79 kr. tőke annak — 1880 október 24. számított 8% kamatai 16 frt per 8 frt 70 kr. végrehajtás folyamodási s 8 frt árverés folyamodási követelések, valamint a más netán felmerülő költségei kielégítésére a következő ingatlanok u. m. a baáni 495. sz. tjkvben felvett + 110 b. hsz. 346. számú ház és belsőség — 429 frt ezennel megállapított kikiáltási ár mellett Baán községében a községi bírói lakban **1883. évi ápril hó 2. napjának délelőtt 10 órájában** megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog. u. m. :

Az árverezni szándékozók tartoznak bánat pénzüll az ingatlan mint kikiáltási mint becsár 10%-al vagyis 42 frt 90 kr kézpénzben vagy voadékképes papírban a kiküldött kezéhez lefizetni.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben s pedig az első részt az árveréstől számított 15 nap, — a második részt 2 hónap s a harmadik részt a bánatpénz betudásával 3 hónap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától 6% kamatokkal a pécsi kir. adó mint letéti hivatalnál szabályszerű letéti kérelemmel lefizetni.

Kelt a pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1882. évi december 15 tartott üléséből.

Kiadta:
Perczel,

kir. törvényszéki jegyző.

171

"Kellemetlen szájszag és fogfájás ellen!"
Erdem-éremmel kitüntetett
SCHULHOF KÁROLY ROBERT,
Manchester lakos által felhalált

osztrák cs. magyar kir. szári kizárólagos és szabadalmat nyert
SZOPIANA-SZÁJSZESZ.
H a t a s a s :
1. Szoptama-szájszész a száji és orri-üregnek (oltvas vagy müregnek dohanyzás vagy barni más okból erdő) minden betegség nyomtatannal eltávolítja.
2. Erősbíti a perlyélt fogmast és az ingó fogakat, az utóbbiaknak visszahajlított szeszesezést fehérszínű, megzoltítja a fogók kihozását, védi a fogak zomán-czát és az orv. fogfájás ellen.
3. A száji és orriüreg mindeneménti szülés (szontrikus) hátatannal gyógyítja, hűti és tisztítja a fogmast és ezáltal nyakharlyát.
4. A már létező fogfájást eltávolítja, ha a fájó fog hűsá pár csepp. vizet nem eleget vett szájszészszel meg-nedvesítetik.
5. Diphtheritis és más torokhajtással szem. sikeres gurgulizáló szer.
Atr. kúsznyóben egy üveggnek
1 forint 25 kr. o. é.
Raktárak: **Szofia** István Gyógyszár-üzemnél **Fehérvár, Török József** Gyógyszár-üzemnél **Budapestben** és minden nagyvárosban a helyi Gyógyszárteremben. **Bécs** János Gyógyszár-üzemnél **Köszvényről.**

Főraktár
Dr. Schulhof Adolf úrnál
Pécssett.

Több mint 800 elismert bizonyítványok orvosi tekintélyekről elomtatathatók

Patentirozott-órarugony-mellfüző (Mieder)

csüngő órarugony-rudacsokkal (halsont betét helyett).

Cs. k. szabadalmat nyert 1882. márczius 19.

A mellfüzők legyenek jók és jutányos áruak, mi a hölgyek jogos kívánsága, de az eddig használt **betétek** nem felelnek meg az **előbeni mellfüzők megváltoztatott alakjának és hosszúságának**, úgy, hogy rövid használat után ketté törnek, mi által a legszebb mellfüző is értéktelenné válik; az órarugonyok ilyen módoni használata által a halsont — és egyéb mellfüzőbetétek háttérbe szorítottak, s miután az órarugony betétek a rozsdától is meg vannak óva, azok egyedül nyernek előnyt tartósságra nézve a halsont ellenében, ennél fogva a jövő csakis a

patentirozott-órarugony-mellfüzőknek

van biztosítva.

Az órarugony-rudacsok **rendkívül könnyűek** és az ujakra is tekerhetők s természetesen nem igen törékenyek, minél fogva a mellfüző használata igeu kellemes, miután a rugonyok szélességben simulnak a testhez, s annak kellemetlenségét nem okoznak, mert minden testmozgálynak nyomás nélkül engednek.

A betétek, melyek fel- s lefelé a legkisebb mozdulatot tesznek, a kelmét nem rongálják, minél fogva a mellfüzők igen hosszú ideig használhatók.

A **patentirozott-órarugony-mellfüzővel**, mely minden hölgynek szép alakot kölcsönöz, semminemű halsont nem fog jutányos ár és tartósságra nézve versenyezhetni.

Legmélyebb tisztelettel

POLLÁK SOMA

Fehérmű és női pipere ezikek raktára,
Pécssett.

111